og ugifte Kvinder, og at der navnlig har været en stærk Uvillie mod at lade gifte Kvinder træde ind i kirkelige Tjenestestillinger, og selvfølgelig ganske særlig med Hensyn til Sakramenternes Betjening. Jeg kunde tænke mig, at hvis denne Lov blev gennemført, saaledes at man uden videre regnede Kvinders Adgang til præstelige Embeder som hørende under den, vilde allerede dette kunne give Anledning til Konflikt med det biskoppelige Embede, og jeg mener unægtelig, at det vilde være uheldigt, om der under de nuværende Forhold blev rejst en Kirkekamp. Men jeg er i alt Fald ganske overbevist om, at dette vilde føre til en meget stærk Bevægelse blandt Lægfolket.

Der er en anden Side af Sagen, som forekommer mig at være af afgørende Betydning. Det er den Maade, hvorpaa man vil gennemføre denne Reform fra det højtærede Ministeriums Side. Her foreligger et Lovforslag, som paa et meget vigtigt Omraade berører de indre Forhold i Kirken, uden at det ses af Bemærkningerne til Lovforslaget, at Sagen i mindste Maade har været, jeg vil ikke en Gang sige behandlet i Kirkeministeriet, men har været forelagt Biskopperne, overhovedet været gjort til Genstand for en kirkelig Udtalelse. Det forekommer mig at være et eklatant Brud paa den Borgfred, som den højtærede Kirkeminister i øvrigt loyalt har gjort sig til Talsmand for at overholde. Og jeg maa tilstaa, at jeg kan ikke, og mit Parti heller ikke, gaa med til, at denne Sag gennemføres i dette Omfang, medmindre der sikres os, at vi faar Sagen undersøgt fra kirkelig Side. Dette Spørgsmaal maa paa en eller anden Maade henvises til kirkelig Behandling og da selvfølgelig først og fremmest til Biskoppernes Drøftelse. Det forekommer mig saa meget mærkeligere, at Sagen fremmes paa denne Maade, som jeg senere paa Dagen skal til Møde i det teologiske Fakultet, hvor vi skal behandle en Forespørgsel fra den højtærede Kirkeminister, som blandt andet angaar netop dette Spørgsmaal. Det forekommer mig at være en højst mærkværdig statslig Praksis, at man henvender sig til en Institution og spørger om dens Mening om et Spørgsmaal, og samtidig har man fremsat Lovforslag om det her, hvilket altsaa eventuelt kan gennemføres, forinden Svaret foreligger."

K. Birck (K.):

„Naar Spørgsmaalet er, om man bør give en vis Klasse eller Art Mennesker visse Rettigheder, er der to Ting, man skal gøre sig klart. Den ene er, om vedkommende Klasse som Klasse gennemsnitlig egner sig til det. Den anden er, om der indenfor den kan findes enkelte Individer, der egner sig.....

Naar vi nu ser paa Kvinders Adgang til Stillingen som Embedsmænd, maa den bedømmes paa samme Maade. Vi maa spørge os selv: Er der Kvinder, som egner sig til at udfylde store Embeder i Staten? Dertil maa svares ganske bestemt Ja. Der er enkelte Kvinder, som egner sig ganske fortræffeligt til at være Embedsmænd. For Eksempel er der ved Universitetet kvindelige Videnskabsmænd af høj Rang. Kvindelige Departementschefer kan ogsaa tænkes, om end det bliver noget vanskeligere, og begrebsmæssigt er der Kvinder, som kunde være udmærkede som Præster, baade hvad selve den religiøse Paavirkning angaar, og Besørgelsen af de administrative Forretninger, ja, selv hvad det at prædike angaar, skønt ganske vist mange mener, at en Kvindes Stemme lyder skønnere i en Dagligstue end paa en Talerstol, fordi den ligger i et andet Leje end Mandens. Men vi er jo vante til at høre Kvinder tale her i Rigsdagen, saa det er vel i og for sig et Punkt, som er passeret. Endelig er der for saa vidt heller ikke noget begrebsmæssigt til Hinder for, at en Kvinde administrerer de højhellige Sakramenter; det ene af dem, nemlig Daabens Sakramente, har hun allerede i Øjeblikket Ret til at administrere under visse Forhold. Med andre Ord, begrebsmæssigt set er der ikke noget at indvende imod, at Kvinder beklæder disse Embeder. Den ærede sidste Taler sagde, at en vis kirkelig Opfattelse, som han øjensynlig ikke selv delte, talte stærkt imod det — *Tacecat mulier in ecclesia.* Det maa desværre siges, at denne Sætning, at Kvinden skal tie i Forsamlingen, ikke mere har den Almengyldighed, som nogle ønsker, den skulde have, men det skal jeg ikke her komme ind paa.

Taleren fandt, at der blev begaaet en stor Uret i dette Lovforslag — hvorfor skulde Kvinderne ikke kunne blive Officer — i alt Fald i Fredstid. „Vi kunde godt tænke os, at Kvinder kunde egne sig til at gøre Tjeneste i Intendanturen, hvis umaadelige snurrige Regnskab synes at maatte være noget for en Kvinde at sætte sig ind i." For Lægekorpset vilde Kvinden være fortrinlig egnede, ogsaa som Sagfører. „Det, som er karakteristisk for den moderne Sagfører, er ikke Logikken, men at han skal kunne tage sit Standpunkt og forsvare det. Vi har allesammen beundret den Dygtighed, hvormed en Kvinde kan forsvare et hvilket som helst Standpunkt."

Principielt ansaa Taleren det for rigtigt, at Kvinder fik Adgang til alle Embeder, men ogsaa han fandt, „at det var en temmelig hurtig Maade at løse Spørgsmaalet paa, og det Udvalg, som nedsættes, vil have den Pligt at undersøge, ikke blot for Kirkens Vedkommende, men for mange andre Etaters Vedkommende, hvorledes Sagen stiller sig.

Thi Sagen er den, at faar Kvinderne denne Adgang, faar de ogsaa Adgang til det samme Avancement. Og nu er det ganske rigtigt, at Kvinder egner sig fortræffeligt til at gøre Tjeneste som Assistenter i Ministeriet, men derfor er det ikke sikkert, at de egner sig til at være Fuldmægtiger eller Departementschefer. Derfor synes jeg, man maa forlange, at der enten i Loven eller paa anden Maade gives Sikkerhed for, at Kvinders Adgang til Embeder ikke betyder, at hun skal avancere dér efter Anciennetetsregelen, men efter Egnethed, med andre Ord efter Springavancementsregelen."

Taleren frygtede, at Kvinderne ad Omveje vilde naa frem til Avancement, og skønt han „vilde være umaadelig lykkelig ved at se vore udmærkede kvindelige Rigsdagsmænd som Departementschefer," mente han, „at vi dog kunde risikere at faa et for stærkt Avancement indenfor Etaterne. Og der maa først og fremmest tages Hensyn til Effektiviteten. Thi selv om det er rimeligt eller sikkert, at enkelte Kvinder er udmærket egnede til at beklæde Stillinger i Ministeriet, er jeg alligevel ikke sikker paa, at en Regering, hvor Halvdelen af Departementscheferne er Kvinder, vil være en helt effektiv Regering.... „Er der noget, der har har været Slutningen af det 19. Aarhundredes Forbandelse, synes jeg, at det er det Lighedssludder.. der er nu en Gang Forskel paa de to Køn.... Denne Paastand om, at det gælder om at faa alle de naturgivne, alle de gudgivne Forskelligheder helt udryddet, ja til syvende og sidst ogsaa at faa Forskellighederne i Uddannelse udryddet skal vi bort fra, den betyder ikke noget. Deri er desværre mange